

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetbeek jutányosan számíttatnak.

Nyilttérre 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Az elhagyott gyermekek.

Franciaországban a rosszkor született, felesleges gyermeket beleteszik a leneczházak kapuja mellett levő kosárba, megnyomnak egy villamos gombot s a kosár gyermekestül automatic befordul a leneczházba. A gyermek elhelyezést nyert. Senki nem érdeklődik a szülők kiséte felől s a szegénylős anya megkíméltetik minden felesleges szenvedéstől, szegénykezéstől. A leneczház azután az országos alpból s a magánosok alapítványából, a leneczeket, azaz inkább a bennök elhelyezettek felneveli az ország s az egész társadalom hasznos polgárává s nem egy nagy festőjét, szobrászát, világhírű íróját köszönheti a nagy köztársaság eme humánus intézményének, melynek híján azok talán a társadalom terhévé sőt, sokszor átkává fejlődtek volna.

Nálunk a lenecügy még ennyire re-dozve nincsen. Az elhagyott-kített gyermekek száma évenként ezrekre rug. S a legtöbb esetben, mint az országutak gyermekei, a lebujok, a rosszhírű tanyák, koldusok cigányok nevelői, kártékony duvadai lesznek társadalmunknak.

Régi baj ez, melynek egyetlen magyar-rázata szegénységünkben rejlik. Nem verse-nyezhetünk anyagilag a művelt külfölddel s így e téren levő intézményeink még igen sok kívánni valót hagynak hátra.

A gyermekvédő egyesületek között mindenesetre az Országos gyermekvédő liga az, mely számottevő sikereket tud immár rövid fennállása óta is felmutatni. Hihetetlen agilitással oldja meg maga elé tűzött nehéz feladatát, társadalmi uton segíteni azon, min az ország vagyona nem segíthet. S célja mihamar megvalósul. Az évenként rendezett gyermeknapokkal már is sok apró, romlásba menő egyedet mentett meg társadalmunk számára s az adakozások, gyűjtések, jótékony célú hangversenyek jövedelmei, hovatovább egy oly nagy alapot létesítenek ez egyesület céljaira, hogy az rövidesen megvalósíthatja teljesen kitűzött programját.

Alig egy két napja, hogy az országos gyermeknap lezajlott. S egyetlen város sem akadt, amely e humánus célra filléreivel ne adakozott volna. Mindenki, aki csak tehetett, hozzájárult filléreivel a nemes s egyben hasznos célhoz, mert mindenki belátta, hogy az elhagyott gyermekek nevelése, azok tanítása s fenntartása csupán s egyedül a társadalom, tehát mindnyájunk hasznára lehet, mert megment bennünket azoktól a pusztító, felesleges elemek képződésétől, melyek mindnyájunk fizikai és vagyoni épségünk megromlását tüzték életcélul maguk elé s a társadalom, az ország hasznos gyermekeit neveli belőlük.

Nem méltányolhatjuk tehát eléggé ezen nemes egyesület agilis buzgalmét, melylyel

szinte felvillanyozták társadalmunk petyhüdt, elernyedt idegzeitét.

Mindenütt meglátszott, hogy egész felvillanyozott társadalmunk áthatva a gyönyörű eszmétől, tőle telhetőleg igyekezett áldozni a kulturális misszió megvalósíthatására.

Ugy lesz ez ma Csáktornyan is. Az urnák mellett ma nálunk is élénk élet fog uralkodni s szépen fog hozni a nemes eszme javára városunkban is.

Városunk hölgyei ez esetben is taradhatatlanoknak bizonyultak. A célnak megfelelően máris kifejtett buzgóságát és igyekezetét szép siker fogja koronázni. Az üzletek, ahol a liga plakátjai kifüggesztve vannak, az egyesületek és vendéglősök, ahol a liga perselyei elhelyezve vannak, szintén részt kérnek maguknak a közadakozásból, hogy a gyermeknap jövedelmének gyarapításához a maguk részéről is hozzájáruljanak.

Csáktornya is közre fog működni abban, hogy az elhagyott, apátlan, anyátlan gyermekek javára rendezett gyermeknap emlékezetes maradjon mindenki előtt. S fokozza az értékét, hogy ez alkalommal nem a megszokott, vigasság melletti áldozatkész-ség képét láttuk és látjuk, hanem az igazi jótékony-ság, a megértett eszme kivételét óhajtó és átszellemült társadalom büszkén dagadó keblét szemlélhetjük.

S így kell annak lennie. Az igazi jótékony-ság ellenérték nélkül nyújtja segélyző jobbát s nem keresi azt, hogy a nyilvánosság jutalma, minő formában hálálja meg eme ténylegését. Hanem megelőgszik a szívekben felgyülemelő nemes érzelmekkel s jutalomnak tekintli a meglegedett lelkiismeretet.

Sok ily egyesületet, sok ily nemes érzelmű közreműködőt hazánkban s akkor semmi vihar, semmi csapás nem árthat meg ezredéves magyar nemzetünknek.

A viharágúzás.

Nemcsak alkotmányokat lehet holmi ostoba obstrukciókkal lejáratni, hanem más hasznos intézményeket is — ügyetlen rendszabályokkal. Hallottam ilyesmiket is: »Nem kell a nép közé sok puskaport adni, mert lázadás is törhet ki.« De persze, elfelejtik, hogy a viharágú még mindig nem ágyú és csak a néha elsülő vincellér-fegyver sem életveszélyes! Vajjon a bölcs közégségi kupa-tanácsunkat ilyen, vagy plane spórolási indokok vezették-e, ez titok, de tény, hogy a puskaport csak kilószám osztották ki az ágyúknak és ennek eredménye volt aztán a tavalyi katasztrófa, mert a legválságosabb percekben nem volt puskapor.

Hogy a nép megcsömörült ezek után a védekezéstől — ez természetes és most imár nem akar védekezni. Hét évi briliáns

védekezés mellett jégmentesek maradtunk! Ez olyan eredmény, amit semmiféle gráci viharágúkongresszus le nem tagadhat. Az a híres kongresszus különben arra is rájöhett volna, hogy miért sikeres a védekezés nálunk Magyarországon, (Egynéhány évvel ezelőtt a pesti Borászati Lapokban megjelent egy közlemény, mely szerint nálunk mindenütt sikeresnek bizonyult a védekezés) és mért nem, teszem a Veneto tartományban és a Bacher lövén? Itt az ágyúk hanghullámai t. i. nem érhetik el a 2000 m. magas Bacher vívójában tovaszárguló jégfelhőket — ez az egész rejtély! Kérem ez nem akar tudomány lenni, hanem csak egy kis józan ész!

Tehát nagy hegyek láncolata alatt nem ér a védekezés semmit, másutt beválik.

Mutatják ezt a délfraanciaországi fényes eredmények is, amelyekről nem régi a kecskeméti »Borászati Lapok« beszámolt; persze, a mi szegény, jámbor népünk ezt nem látja be: görccsen szorítja a fillért, míg a százasok kirepülnek a zsebéből.

Ha a régi Franciaországban meghalt a király, azt szokták mondani: Meghalt a király! Éljen az új király! Én is azt mondom: Meghalt a régi viharágúzás, éljen az új viharágúzás! — szövetzeteli alapon.

Hogy méregdrágán assekuráljunk (12%) és a virágzás befetezteig még se legyünk assekurálva, ez méregdrága rossz mulatság, pedig 30 év alatt 4 ilyen jégverést tudok! De hol van azonkívül az a rettenetes kár, amit semmiféle assekuráció jóvá nem tehet a zöldoltványokban, a két éves kár, hát még a gyümölcsber, dohányban és olyan vidéken, ahol néha, mint tavaly, 10 jégverés is van!

Hét évig jégmentesek birtunk lenni, aki ezentúl is az akar maradni: sorakozzon körüllöttem: Csináljuk meg az új védekezést! Van még elég jó ágyúnk, amely azt lehetővé teszi.

Br. Knezevich Viktor.

Delaware.

(a) Biztos tudomásunk van arról, hogy Muraköz több szőlőbirtokosa a nagyhangu reklámnak hódolva, idei ültetésre és telepítésre Delaware nevű szőlővesszőket hozatott. Hogy a késői családostól s ezzel a felesleges pénzkidobástól megkíméljük őket, ide iktatjuk a m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és Ampelologiai intézet véleményét, mely intézet a földmívelési m. kir. ministerium rendelkezése hatve terjedő kísérleti megfigyelésének eredményét 1906. évről szóló Évkönyvének 174. és 175. lapján tette közzé. a) A fehér Delaware tulajdonságai: A) Phylloxera ellenálló képessége gyenge, míg az ellétést követő első 2—3 évben ellentáll,

a későbbi években már szevedt tőle. 2) A peronospora, oidium, anthracosis betegség nem támadja meg, tehát ezeket ellentáll. 3) Termőképessége igen csekély, hosszú metszés mellett is gyenge termést hoz. 4) Tenyészete és fejlődése igen gyenge és lassú, vékony vesszőket terem. 5) Érése szeptember hó közepéig tehető. 6) Fürtjei kicsinyek, bogyói kicsinyek, néha közepes nagyságúak, vastag héjjal, sárgás színnel, kevés lével, kevés idegen mellékzissal. Ez a mellékziss inkább kellemetlen, mint kellemes. Bogyói mikor megérik, önmaguktól lehullanak. 7) Fürtjei a rothadásnak ellentállnak. 8) Mustjának cukortartalma 17—18%. Babó szerint (klosterneuburgi). — 9) Gyökerezés és megere-
eredési képessége igen rossz. 10) Az oltásokat rosszul tűri. 11) Talajigénye igen nagy. Jó táperőben levő, mely közepkötött agyagtalajt kíván. Nagy talajigényének tudható be, hogy a kísérleti telepeken mindenütt pusztuló félben van. — Tekintettel azon főbb tulajdonságaira, hogy igen nehezen gyökereszik, igen kevés és silány minőségű termést hoz és hogy nem a mi igényeinknek megfelelő bort szolgáltat, termelésre a fehér Delaware nem ajánlható. — b) Vörös Delaware. Ez nagyban hasonlít a fehér Delaware-hez, különbség csak az, hogy hosszú metszés mellett több termést ad, mint a fehér. Fürtjei gránát-vörös színűek s úgy a fürt, mint a bogyó termet és nagyságra igen hasonlít az olasz rizlinghez. A bogyó héja valamivel vékonyabb, kevés lével, nyálkás hussal, émelegyűdes és igen intenzív és kellemetlen mellékzissal. Borházasításra sem alkalmas. A bor színe sárga. A vörös Delaware is nélkülözi azon tulajdonságokat, melyeket a mi izlésünk megkíván s ez oknál fogva a vörös Delaware termelésre nem ajánlható. — Ezt mondja az Ampelológiai intézet, melynek hivatása, hogy módot adjon arra, hogy szőlőművelésünk rendszere egészben a fejlődés, haladás és tökéletesedés útjára tereltesse és azon haladhasson.

Gondolkodjék ezen minden szőlőgazda s a mint határoz, úgy vallja majd használt vagy kárát. —

Tanítóköri választmányi ülés.

A »Muraközi Tanítókör« választmányja f. év március hó 25-én Brauner Lajos elnöke alatt ülést tartott, a melyen a következő ügyek tárgyalattak:

1) Tudomásul vette a választmány elnök azon jelentését, mely szerint a központi elnökség által múlt év november hó folyamán megküldött dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelőnek »Iskolai és iskolán kívüli népművelés c. paedagogiai értekezését a tanítókör összes tagjai számára a fenti időben elküldte.

2) Felolvastatt a »Zalamegyei Ált. Tanítótestület«-nek 1907. év aug. 27-én Balatonfüreden megtartott évi rendes közgyűléséről felvett jegyzőkönyv 8. és 15-ik pontja. A 8-ik pontra vonatkozólag, mely szerint a tanítói fizetésrendezés emlékére a tanítókör minden tagja 1—1 koronát áldozzon a »Tanítók Házában« létesítendő Apponyi szoba alapjára, a választmány hozzájárul elnök azon indítványához, hogy a tanítókörnek ez évi rendes közgyűlésén a tagok figyelme erre felhívassék. A 15-ik pontra nézve, mely szerint a balatonfüredi közgyűlés azon határozata, hogy a tanítókör pénztárából beszolgáltatott eddigi egyharmadon felül minden tag után még 40—40 fillér

lér fizetessék be a központi pénztárba, a választmány a következő határozatot hozza: A kör ez évi rendes közgyűlésén elnök által indítvány teendő, hogy mivel az általános megyei tanítótestület elnöke s így választmányi tagjainak nagyobb része Magyar-kanizsán lakik, költségkímélési tekintetből a központi választmányi ülések a könnyebben megközelíthető Nagykanizsán tartassanak, miáltal az amúgy is anyagi gondokkal küzdő körök a 40—40 fill. újabb megterhelés alól felmenthetők lennének.

3) Szucsits Károly muracsányi közs. kántortanító, rendes tag elhunyt a fölötti részvételnek a választmány jegyzőkönyvileg ad kifejezést s hasonló hozzájárulás céljából a közgyűlés elé javaslatot tesz.

4) Nyugdíjazás folytán a tanítókör tagjai sorából kilépett: Margitai József volt tanítóképző-intézeti igazgató, választmányi tag; eltávozás folytán pedig kiléptek: Dékány Mihály tanítóképző-intézeti tanár, választmányi tag, Sáfrán István volt muracsányi közs. tanító és Zsombölyi Mária volt dráskoveci tanítónő.

5) Új, rendes tagokul beléptek a körbe: Oszten Lajos légrádi kántortanító, Lisziák Janka dráskoveci tanítónő, Koós Károly felsőmihályfalvi kántortanító, Dergovics György és Kuhár Ernő muracsányi közs. tanítók, Sárosi István tanítóképző-intézeti tanár. Pártolólagnak belépett a körbe: Margitai József. — Így a tanítókör tagjainak száma jelenleg: tiszteletbeli tag 2, pártolótagnak 1, rendes tag 115. Összesen: 118.

A választmány a bejelentett ki- és belépéseket tudomásul vette azon megjegyzéssel, hogy a választmány kiegészítésétől ez idő szerint eltekint, mivel a jelenlegi választmány tagjainak száma jóval felülmúlja az alapszabályzatban megkívánt számot.

6) A M. T. O. B.-nak jelenlegi közlönyére, a »Hivatalos Értesítő«-re való f. évi előfizetést tudomásul vette.

7) A »Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának« új alapszabálytervezetét, — mely a »Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége« címet viseli, s melynek feladata volna a tanítóegyesületek működésének helyesebb és szélesebb alapokra való fektetése, egy »Országos Bizottsági Iroda« berendezése, egy állandó, rendes sajtóorgánium megindítása, — körelnök ismertette, a választmány a tervezett eszmét helyesnek és célszerűnek találja, azonban az anyagi hozzájárulás oldalát tekintve, az erkölcsi pártoláson túl nem terjeszkedhetik vele szemben.

8) Tudomásul vette a választmány kör-
elnöknek a tagdíjhátralékokról, valamint a perköltségekről szóló jelentését. Mindkettő együttvéve 436'88 kor. tesz ki.

9) A pénztárosnak a tanítókör pénztárának jelenlegi állapotáról szóló jelentése, mely szerint 417 kor. 12 fillér bevétellel szemben 49 kor. 42 fill. kiadás mutatkozik, s így a tanítókör vagyona 376 kor. 70 fill., a választmány által tudomásul vétetett.

10) A f. évi rendes közgyűlés, mely Ráczkánizsán leendő, május hó 7-én határozott megtartatni.

11) A »Muraközi Tanítókör«-nek ezen, Ráczkánizsán megtartandó XXXV. évi rendes közgyűlésének tárgysorozatába dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelőnek egy paed. értekezése, Bezenhofer Mihály nagyfalui áll. tanítónak felolvasása a beszédés értelemgyakorlat köréből és Grau Géza tanítóképző-intézeti gyakorló iskolai tanító-

nak a magyar beszédre való szoktatás címe alatt bejelentett tanítása vétettek fel.

12) Végül a választmány egyhangulag elfogadta körelnök azon indítványát, hogy a »Muraközi Tanítókör« 100 koronás alapítványt, 5 évi befizetéssel, mint alapító tag lépjen be a »Zalamegyei Közművelődési Egyesület«-be.

K Ü L Ö N F É L É K .

Gitta.

*Te vagy a legszebb. — A hajad ében. —
Ajkad a hajnal piros bibóra. —
Rózsás az arcd s a kacagásod
Ézst harangnak csengő szava.*

*Százsor is kérde: — szeretsz-e engem. —
Százsor is mondod — mégsem hiszem. — —
Nem lehet az, hogy a legszebb rózsá.
A legszebb lány az enyém legyen.*

*Merengve nézek szép szemeidbe
S vádolom istent s a sorsomat; —
Mért vagy a legszebb lány e világon? — — — —
És mért vagyok én — a legutabb? — — — —*

*Úgy is tudom, az lesz a mi
Szerelmünknek vége. —
Jón egy másik — szebb is, — jobb is
S el leszek feledve.*

*S lesz neked a mi szerelmünk
Bohó, — pajkos álom. — — — —
Én meg aztán hadd sirassam
Vesztett boldogságom. — — — —*

A. I. E. R.

— **Körelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXV-ik évf. I-ső negyedébe lépelt; ez alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a Kiadóhivatal.

— **Gyermeknap.** A gyermekvédő Liga által országsszerte rendezett gyermeknapot Csáktornyan ma tartják meg. Az intézkedéseket erre vonatkozólag Szalmay József járási főszolgabíró már megtette. A program szerint a napnak kimagasló mozzanata a délutáni körmenet lesz, melyet a város összes iskoláinak a tanulói fűsége rendez. A körülbélül 1000 főre rugó tanulóifjuság s az iparos- és kereskedő ifjak egyesülete d. u. 4 óra körül indul meg az elemi iskola felől s járja be a tűzoltó- és cigányzenekar játéka mellett a város főbb utcáit. A körmenet a Wlassics Gyula-, Pethő-utcán, Főtéren, Árpád-utcán, Zrínyi-téren, Kossuth Lajos-, Vaspálya-, Rákóczi-és Paták-utcán s az Erzsébet-téren vonul végig s tér vissza a polgári iskola elé. Ez útvonalon összesen 8 úrnát állítottak fel. Minden úrnánál egy-egy hölgybizottság gyűjt a liga részére; a hölgybizottság Pethő Jenőné elnöke alatt 25 tagból áll. A hölgybizottság tagjai sorsolás útján a következőképp helyezkednek el. A Pruszt-féle ház előtt: úrnánál: Simon Lajosné, Kraschovetz Józsefné, Nuzsy Linka; a templom előtt: dr. Kovácsics Ferencné, Morandini Anna, Bernyák Blanka; a Zrínyi-emlékoszlop előtt: Pataki Kálmáné, Zrínyi Károlyné, Pátka Jakabné; a Masznak-féle ház előtt: Dénes Béláné, Szalmay Józsefné, Pollák Margit; a tűzoltó-laktanya előtt: Pálya Mihályné, Todor Margit, Plichta Olga, Cvetkovics Gizella; a járásbíróház előtt: Horváth Antalné, Cövek Istvánné, Tkalcsics Ilonka; a Dobosy-féle ház előtt: Wolák Rezsőné, Pecsornik Ottóné, Zakál Margit; a Godina-féle ház előtt: Pethő Jenőné, Viasz Nándorné, Kayser Lili. A templom e-

lött d. e. 10—12 óráig is gyűjtenek két urnánál. Hogy a falubeliek is tájékoztatva legyenek a nap fontosságáról, a bizottság felkéri a zárda főnökét, hogy a délutáni nagymisén hirdesse ki a népnek a körmenet jelentőségét s őket is büzdítsa az adakozásra. — Kedvezőtlen idő esetében az ünnepélyt 12-én tartják meg.

— **Kinevezés.** Mráz György volt gutai káplán, városunk szülötte, Sooshartyanba plébánosnak nevezetett ki.

— **Eskülvő.** Kövesi Kálmán, drávaszentiváni kereskedő f. hó 12-én d. u. 2 és fél óraker vezeti oltárhoz a helybeli izr. imaházban Hirschler Gizella kisasszonyt.

— **Kinevezés.** A vallás-és közokt. ügyi miniszter Sray József áll. isk. tanítót a drávavásárhelyi áll. el. iskolánál az igazgatói teendőik ellátásával megbizta.

— **Iskolalátogatás.** A helybeli polgári iskolának vendége volt mult csütörtökön és pénteken. Békei Ignác szakfelügyelő látogatta meg az iskolát és megvizsgálta összes személyi és tanulmányi vonatkozásaiban. Meghallgatta az összes osztályokat és tájékoztatta magát az iskola összes viszonyairól. Szakfelügyelő a látogatás végén megtartott konferencián teljes megelégedését fejezte ki a látottak fölött.

— **Adakozás.** A Kreštelovácon építendő kápolna alapja javára Özv. Csury Anna úrnő (Szelenze) 2 koronát, Mágics Ferenc úr (Nagykanizsa) 1 koronát, a pölöskei tűzkárosultak segélyezésére Csury Anna úrnő 2 koronát, Pozvák Mihály úr (Muraszombat) 3 koronát voltak szívesek adakozni. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Halálozás.** Mint igaz részvétellel értesülünk, városunknak egykor általánosán tisztelt polgára, a grófi uradalom nyug. tisztartója, Luperszбек József életének 78-ik évében, hosszas betegeskedés után Ujudvaron f. hó 29-én elhunyt. A boldogult nemcsak hivatalos hatáskörében állta meg mindenkor helyét, de a közügyek, sőt a Haza körül is érdemei voltak. Mint tisztviselő előjáróinak becsülését tisztársainak tiszteletét és szeretetét alantosságainak ragaszkodását nyitva ki. Mint a város polgára a közügyek körül kifejtett tevékenységével polgártársainak nagybecsülését érdemelte ki — volt iskolaszéki elnök, gondnoksági tag s haláláig a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetnek egyik igazgató-tanácsosa A Haza oltárán is lerőltta legszebb hazafiai kötelességeinek adóját: végig küzdötte a 48-as függetlenségi harcot — mint honvéd. Gazdatiszti pályáját a függetlenségi harc lezajlása után Csurgón kezdte meg, mint gazdasági irnok; Vasvárt már mint ispánnal találkozunk vele. Az 50-es évek végén Csáktornyan működik, kezdetben mint ispán, majd utóbb mint pénztáros. Ebbeli működésében az akkori gróf, Festetics György, elismerését érdemelte ki, amiért utóbb tisztartónak is kinevezte. Összesen 40 évi szolgálatát után 1889-ben nyugalomba vonult. Mint nyugdíjas eleintén Csáktornyan tartózkodott, majd gyermekeihez költözött. Az utóbbi éveket Ujudvaron töltötte vejenél: Király Lajos urod. ispán családi körében. Itt váltotta meg a halál nagy szenvedéseitől — hosszas betegség után — szerető leányának karjai között. Temetése m. hó 31-én történt a helybeli községyi temető halottas házából az ág. ev. hitvallás szertartása szerint volt tisztársainak s nagyszámu közönség részvételével. A tanítóképző-intézet ifjusága testületileg jelent meg a temetésen s megható gyászzenekkel búcsuztatta el az intézet legrégibb igazgató-

tanácsosát. A következő gyászjelentést vetjük:

Alólirottak az összes rokonság nevében is fájdalmas szívvel tudatják, hogy szeretett jó apjuk, nagyapjuk és apókus Luperszбек József nyug. urad. tisztartó, 48-as honvéd, folyó hó 29-én életének 78-ik évében hosszas betegeskedés után Ujudvaron elhunyt. A megboldogult temetése folyó hó 31-én délután 3 óraker történik a csáktornyai köztemető halottas házából, az ág. ev. hitvallás szertartása szerint. Csáktornya, 1908. március 30. Béke poraira! Lukács (Luperszбек) Lajos, Király Lajosné szül. Luperszбек Karolin gyermekei. Király Lajos urad. intéző, vője, Lukács Lajosné szül. Farkas Irma menyé. Lukács Irma, Lukács Józsa unokái.

— **Pártoljuk a magyar ipart.** A perlaki nagy céh Ferencsina István helybeli kocsi-gyártónál egy temetőkocsit készítettett. Ez a kocsik ügy izléses kiállítás, mint jószág tekintetében a megrendelők várakozását jóval felülmulatta. Ezért a nagyceh Ferencsinának jegyzőkönyvi köszönetet is szavazott. Jól esik erről ill. a nyilvánosság előtt is megemlékeznünk, mint olyan tényről, melyet a magyar ipar szoliditása és kivitele szempontjából regisztrálnunk kell.

— **Társasvacsora.** A helybeli Társas-kör a gyermeknap jellegé alatt ma este társasvacsorát rendez. A társas összezejövelnek családias jellege lesz. Kezdeté este 8 óraker.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter Fábian Lajos vállalkozó mérnök, budapesti lakosnak a m. kir. államvasutak Somogyvásárhely megállóhely vagy Devecser állomástól kiindulva a dunántuli h. é. vasutak Sümeg vagy Ukk állomásáig vezetőző h. é. vasut vonalra meghosszabbított előmunkálati engedélyt további egy évre megadta.

— **Egy érdekes muraközi műemlékről.** c. multkori igen érdekes cikkünkre vonatkozólag kötelességünknél tartjuk itt megemlíteni, hogy kérdéses cikket dr. Szabó Zsigmond perlaki orvos úr irta s hogy nevé csak tévedésből maradt el multkori számunkban a közlemény mellől.

— **Anyakönyvi statisztika.** Születés: 1908. január 31. Németh István rendőrbiztos és neje Schebál Terézia fia János. — febr. 6. Gazdics Mihály cs. és kir. uhlanus őrmester és neje Cseszár Jozefa fia József. — febr. 3. Toplek Katalin házi cseléd fia Ignác. — febr. 12. Tkalcsecz Ilona napszámósnő fia István. — febr. 11. Frankl Simon úveges és neje Weisz Róza leánya Ilona. — febr. 16. Troják János csizmadia mester és neje Greiner Anna leánya Matild. — febr. 19. Megla Gusatav bádogos mester és neje Bernhardt Anna fia Károly. — febr. 23. Haring Mátys molnársegéd és neje Fliszár Erzsébet leánya Mária. — febr. 24. Suliheisz János asztalos mester és neje Ziegler Franciska leánya Rozália. — Márc. 4. Vreszk Ferencz csizmadiamester és neje Végh Eleonóra fia József. — Márc. 7. Dr. Kovács Lipót ügyvéd és neje Kohn Berta fia Pál. — Márc. 12. Wechtersbach Antal képfestő segéd és neje Ploch Rozália leánya Jozefa. — Márc. 16. Dukarics András kovácssegéd és neje Magdalentes Juli leánya Irma. — Márc. 17. Zohr Dénes kereskedő és neje Neumann Hermin leánya Irén. — Márc. 20. Gácsál István bádogos mester és neje Szinyor Alojzia fia Lajos. — Márc. 23. Petrics Ágoston költőgyártó mester és neje Megla Jusztina fia Ignác. — Halálozás: 1908. febr. 5. Kövesi Kálmáné

szül. Hirschsohn Katalin 33 éves. — febr. 9. Zadrávec Mária 12 napos. — febr. 18. Rosenberg Dávid kereskedő 83 éves. — febr. 19. Potocsnyák János 6 éves. — febr. 21. Farkas Lajosné szül. Margitai Eugénia 25 éves. — febr. 23. Özv. Legin Imréné szül. Borkovics Verona 75 éves. — febr. 25. Lukács Antal 15 hónapos. — febr. 27. Bratkovics Nándor magázó 59 éves. — febr. 28. Kaczun Ferenc 7 hónapos. — febr. 29. Kósz Ferenc cipész mester 64 éves. — Márc. 1. Hunyák Lajos 7 hónapos. — Márc. 2. Özv. Percsics Jánosné szül. Novák Katalin 73 éves. — Márc. 5. Özv. Dobsa Lipótné szül. Masek Mária 68 éves. — Márc. 14. Kovácsics Mátys csizmadia mester 72 éves. — Házasság: 1908. febr. 6. Melis Milán magázó és Magyarics Anna. — febr. 8. Kuhánc Ignác földműves és Tkalcsecz Mária. — febr. 27. Bauer Ödön kereskedő és Löwenstein Rezsín. — Márc. 1. Kosák Antal cipőfelsőréz készítő és Payer Erzsébet.

— **Vagyonrongálás.** Borkó Ernő és tiztárs steieri lakosok, suhancok a mult hó folyamán Krauthacker József stridói lakosnak a Kerce hegyen levő lakatlan lakoház mellett levő csigás kut kávját fedelzével együtt teljesen szétrombolták és a lakoház bezárt ajtaját betörve, 30 kor. kárt okoztak. A stridói csendőrség Borkó és társait a helyi kir. járásbiróságnál feljelentette.

— **Megtámadták.** Malenovics Mátys, Bukovecz Mihály, Debán Ferenc és Osterjácz György zalaújvári lakos zenészek feljelentettek a nagykanizsai kir. ügyészséghez, mert mult hó 16-án Zadrávecz Pál zalaújvári lakos, felesküdtött erdőört megtámadták, mivel ez nevezetteket falopási tettükért megakarta zálogolni.

— **Tűz.** Mult hó 21-én a déli órákban Muraszerdahely község utcáján a lakosság tűzjelzést adott. A tűz Kukovec Lukács ugyanottani lakos lakoháza északi részén a tűzfalon keresztül, a szalmával fedett tetőzetbe hatolt, azonban mielőtt az lángot foghatott volna, az összejött lakosság által eloltatott anélkül, hogy a háztulajdonos kárt szenvedett volna. A nyomozás folyamán megállapított, hogy a tüzet a fűtött kályhából kipattant szikra okozta. A ház biztosítva nem volt.

— **Lopás.** Kovács Károly helybeli lakos kárára a mult hó folyamán Stojko Ágoston luttenbergi lakos 18 kor. értékű ruhaneműt lopott el, miért is nevezett tolvaj a helyi kir. járásbiróságnál feljelentett.

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi m. k. pénzügyigazgatóság által érvényesített 1908/10 évi házbér és házzsabály adó kivételisi lajstromnak Csáktornya község házában I. emelet 3. ajtó szám alatt 1908. évi április hó 4-től április hó 12-ig 8 napi közszemlére kitéve lettek. Csáktornyan, 1908. évi április hó 4-én. A községi előjáróság.

— **Vízizentgyörgyön** 1908. március 31-én megtartott szóbeli versenytárgyalás alkalmával, a körjegyzői lak- és iroda építkezési munkálatai, négy ajánlattevő közül Goriczai Péter kőművesmester drávavásárhelyi lakosnak adták át, ki is ezen munkálalatokat 7920 kor. elvállalta.

Két Muraközi Takarékpénztári részvény eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Főmunkatárs: Brauner Lajos.

ve pošiljke se tičuč zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlažeći družtveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Preplatna cena je:
Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Detečji betegi.

(Konec.)

Kaj je detečjemu betegu zrak? Beteg se počne navadno pri takvoj hiži, gdje gazdarica rajši gdje kakve druge brige ima, a ne to, da bi njoj hiža čista, svaki den zluftana bila; pak da bi se njeina deca svaki den omivala, počesala, na tjeden barem jedenput v toploj vodi skopala, i da bi barem svaki tjeden čistu dšpodnju opravu dobila. Ova mati, da se kam na polje odpravi s decom, ali da repu dimo voziju, onda si decu vu novu opravu obleče, ar si misli, ljudi poznaju, čija su to deca; nego drugda su na tjedne, izda duže vu jednoj zamazanoj opravi, vu šteroj spiju i štera od vode, kaj v noći na postelji deca pod se pustiju tak smrdi, da je komaj moći kraj nji stati. Vu šterom selu se počne ov beteg, tam se jako štetno dalje širi. Zakaj? zato, ar ov beteg ravno tak je moći dobiti jeden od drugoga, kak naprimer sraba.

Zakaj se navadno tak na protuletje širiju detečji betegi? Zato, ar ve se deca najpredi i najbolje prehladiju, i ovak njiivo telo se nemre proti ovim betegom suprostaviti, nema više tu jakost, da bi nje preobladati moglo, i zato ov beteg onda jeden od drugoga lahko dobi, naprimer kak stariši ljudi influenzu (takaj i deca dobiju ov beteg).

Ve posle zime, komaj čekaju deca, da se opet vuni igrati moreju. Nego zrak i zemlja su još mokri i mrzli, i tak se svi sprehladiju. Štero dete je na dobri košti, štero je jake krvi, ono ne tak štetno, kak štero je slabe krvi. Najte misliti, da mortli zbog toga zbetažaju, da se igraju, naganjaju,

da se labdaju. Kaj bi! Samo na to pazite, da dobro opravljeni budeju, da se nebi mortli zuli, pak ovak igrali. To je još zdravo, ako se vuni na zraku, na friškom luftu više zadržavaju. Samo imajmo brigu na to, da se nebi prehladili, pak ovak prehladjeni da nebi došli v takvo mesto, gde su betežna deca. Ar samo ovak dobi leže betego od drugci. Im to moremo sami negda videti, da pri nekojoj hiži neštero dete ima bleke ili koze, a ova druga deca pri ovoj hiži zdrava ostaneju.

Jako bi hasnovito bilo, da bi vašoj deci ve, dok je hladno, iz lipovoga cvěta i zmet malo bezgovoga cvěta svaki večer, gda spat ideju, i v jutro, gda se staneju teha skuhalo, pak da leže spijeju cukora njim nuter denite. To je najbolše vračtvo proti prehladjenju; i ovak, ako se neprehladiju, nebudu nikakov detečji beteg dobili. Makar kak imamo decu na brigi, makar je svaki den v čistu opravu oblečeno, ako se prehladiju, onda i lahko zbetažaju.

Poglavari! Zabađav vas opominam, da bi si pute dali zavažati, da bi si kraj hiž steze zdigli, da nebi morala siromaška deca vodu i blato gaziti. Najviše dece se zbog toga prehladi. Zbog vaše nemarnosti tuliko neđužne dece zbetaže i kroz zato zrokujete dobrim i pazljivim roditeljom veliku žalost. Kuliko dece dojde zbog vaše nemarnosti vu najveću, vu smrtnu pogibelj! Poglavari, vi mudri občinski skrbitelji, što je tomu zrok, da po seli tri fertalja leta njeje moći po suhom putu iti, a nebi više koštalo nit jednoga gospodara, nego da bi si barem jeden den zel tuliko časa, pak da bi si pred hižu dopeljal svaki 5—6 put proja. Vi, ki zbog kakvi blanjkov ili zbog kakvoga prelaza ili kakvoga količa den na den, saki svetek

držite sednice, se nigdar nečete zmisлити, da bi i pute, steze morali popraviti; još se srdite na onoga, ki vas na to opomina, i ki vam i vašoj deci dobro želi i iz dobrom pēldom naprē ide, ar si pred svojom hižom zdigne puta i stezu.

Kaj je glavno vračtvo i posel proti detečjim betegom? Najprvič i zadnjič to, da si roditelji ljubiti moraju svoju decu. Od ovoga visi sve drugo. Gazdarice naj imaju brigu na kvartelje, da čisti i svaki den zluftani budeju. Matere naj imaju brigu na to, da si decu svaki den vmiēju i počesaju, na tjeden barem jedenput v toploj vodi da se skopaju i da svaki tjeden čistu dšpodnju opravu dobiju. Kak žalostno je, da človek zamazanu, grintavu, vušivu decu mora negda pri nešteroj hiži videti. Kuliko je takvi?? Bože, kaj misli nešteri človek, zakaj je na svētu?! Nečuti nikakvo veselje nad tem, da mu je dragi Bog čelū, zdravu decu dal, štero je na sliku i priliku Božju stvorjeno i šteru je on po zapovedi Božjoj dužen zdrave i vu strahu Božjem odhraniti. Pak neznaju takvi roditelji, da sebi i domovini veliko dužnost, a Bogu povoljno delo zvršuju, ako si decu zdravu, i bistru, odhraniju?! Samo takvo dete napreduje, i more napredovati vu svakom navuku.

Samo iz zdravoga deteta postane zdrav, vesel, marljiv, dobrovoljen i delaven človek. Samo takov človek bude potlam na hasen narodu i dragoj domovini. Roditelji, ljubite si decu!

Strelanje proti vihu.

Od ove stvari nam g. baron Knezevich Viktor iz Štrigove sledeće piše:

Ne samo ustave moći uništiti s bedas-

Z A B A V A.

Zaruki.

(Konec.)

Peter se sada približi Moniki u čijem naručaju je njegovo diete još uvijek driemalo; to je bil ljubezniv prizor i Petar je imal čuvstvo kak da bez Monike više niti nemoze obstojati. On u tom hipu nije mogel pojmiti, kako se je za volju matere, još pri svojoj prvog ženitvu mogel ove dievojke odreći. Sad je odlučil svoju zapoviedati voljnu mater, svojom voljom nadkriliti.

»Monika« — veli njoj — »ja sam čul kaj ti je moja mala kćerka rekla, pak te molim, ako moreš zaboraviti, da sam proti tebi bil, kak strašljivi telec prigodom moje prve ženitve, tak me vzemi sada i budi mi dobra ženica.«

Monika digne glavu, pogleda ga mokrimi oči u lice i veli: »Peter, negovori tako, ti se ipak nebi utal, mene uzeti.«

»Monika« — veli Peter dalje — »pri-

sižem ti, da me već nitko od tebe neodvrne. Reći »Je!« i za četiri tjedna je naše vienčanje!«

»Tak? A Hrastička, koja dojde u nedelju na zaruke? Nisi li i njoj ženitvu obećal?« — pita tiho Monika.

»Tako mi duše, nisam, ja se šnjom nisam niti jedne rieči spominal; moja mati ju je na vuglede i na zaruke pozvala, ja niti sam rekel je, niti ne, ali u nedelju će moja mati badava na nju čekati, to ti obećujem!«

Peter je sada tako riečljiv postal, da je Monika u njegovu odluku morala vierovati. Kad je pol ure kasnija Dorica, puna veselja nad liepim teletom, iz štale u sobu došla, našla je Moniku u naručaju svoga oca, a driemajućega brateka još uvijek u krilu Monikinovom. Ona pukne rukami od veselja te grli čas si oca, čas Moniku i obeća odmah nikomu pripoviedati, a najmanje pak babici, da bude Monika njezina draga mama.

Dojduće nedelje je na Lipičevom dvoru

bilo sve u gibanju, sad su došli muži, sad žene, na vrtu je bil dugi stol prostrt, pivinski lagviči su još od včera u ledvenici pripravnici stali a najbolji lagev vina na pipu metnut. Po poldan su se očekivali gosti te su i dohadjali jedan za drugom, muži u svetešnjih hlačal a nekoje bogatije žene, dapače i u svilnih suknjah.

I Monika je bila medju gosti u svojoj jednostavnoj bieljoj opravi, ali se za nju nije nitko puno brinul, a i kćemu, em je bila samo švelja, koja je u kući popravljala i krpala, kaj je bilo poderano.

Mati Lipička je bila sva uzrujana, — već je prošlo četiri satih, a glavne osobe, buduće snehe još neima. Gosti su zalukavali na prostrti stol te su već i pričeli od dugog časa zievati, nekoji su si dapače svašta prišpetavali o tom dugom izostajanju mladenke.

Sad je u turnu udarilo pet satih. Stara Lipička je biežala van na vulicu gledat jeli se mladenka već vozi, Peter pak iza toga napuni čaše vinom i moli goste, da se malo

tom obstrukcijom, nego i druge lasnovite uredbe — s nespretnimi naredbami. Čul sam i takove reči, da nekoji veliju: »Ne treba med ljudi čuda puškinoga praha dati, kaj nej nastala med njimi revolucija.« Ali to pozabiju, da je štuk proti vihru išče ne pravi štuk, i puška, koja se sproži vu ruki kojega vincerlina, je išče ne pogibeljna! Ne znali, jeli je občinski »kupak tanács« samo zato rezdelil praha na kile med goričnimi gazdi, da prespara nekoliko fillërov, ili pak se resna boji, da se gorični gazdi zbniju. To je njegova tajnost. Jedino tomu moremu zahvaliti, kaj nas je lani tak velika nesreča dostigla.

Da se poleg toga več preprostilo ljudem braniti se proti tuči, to je naravska stvar, i od se dob se več nece braniti! Sedem let smo se fino branili, i niti jedno leto nam je ne potukla tuča gorice! To je takov napredek, kojega nemre potreti niti grački kongressuš. Ov kongressuš bi mogel dojt i na lo, zakaj je pri nas v Magjarskim dobro strëlati proti oblakom, (Pred par letmi su peštinske »Borászati Lapok« zvane novine pisale, da se pri nas svigdi vredno braniti s tim) i zakaj je ne dobro vu Veneto državi ili pod Bacher bregom? Tu glas od štuka nemre doseči oblake na 2 jezero metrov višnjajvi. Prosim, k tomu ne treba znanosti, samo razumna pamet! Anda pod visokimi bregi nevalja strëlanje nikaj, nego pri nas je dobro.

To nam kažeju læpi napredki, koji su postigli vu južno francuzkoj zemlji, od kojih su ne zdavnja v Kecskemétu izhadjajuće »Borászati lapok« novino pisale; da kak, da to nas siromaški, priprosti puk nece prevideti: nego trdo tišči fillëra, a stotinke mu vun curiju iz žepa.

Ako je vu negdašnjim Francuzkim orsagu vumrl kralj, onda su rekli: Vumrl je kralj! Èljen novi kralj! I ja bum tak rekel. Vumrlo je prviše strelanje proti oblakom, èljen novi strelanje! — na družtvenim temelju.

Da si za drage peneze damu assekurirati gorice, (12%) pak itak ne bumo osigurivani proti tuči do kraja, to je jako draga zabava. Med 30 letmi nas je 4 put dostigla nesreča. A de je k tomu on strahoviten kvar, kojega je s nikakvom assekuracijom ne moči nadomesliti, a to je na v zelenu vcepteno trsje, zatim sadovnjaki, dohan i to

na takovom mestu de je samo jedno leto 10-put potukla tuča, kak lani pri nas!

Sedem let smo bili mentuvani od tuće, koj i od vezda oće prosti biti od toga, naj stane k meni: slozimo si znova štuke za strelati. Jošče imamo dosta dobrih stukov, štere moremo upotrebiti.

Delaware.

Došlo nam je na znanje, da je v Medjimurju više takovih gorični gazdov, koji su si Delaware zvano trsje beštelali, da si s tim s nasadju gorice. Da se nebi ovi gazdi potlam žaluvali za svoje peneze, na kratkoma spišemo, kaj veli od toga trsa tak zvana Gorična pokusna štacija i Ampetologički zavod, koji su čez šest let sprobali ov trs, i vu knjigi 1906-ga leta sledeće pišeju od njega: 1. Bëli Delaware trs je slab, 2—3 leta læpo tira, nego onda zaostane, 2, Proti peronospori i pepelu se dobro bori. 3, Slabo rodi kak ga goder obrežemo. 4, Pomalen rase i slabo rozdje ima. 5, Sred septembra je zrel. 6, Grozdi su mali, zrnje drobn, s debelom belinom, žute farbe, malo soka i malo posebni tek. Ov tek je nevugoden; da je zrnje zrelo, samo od sebe doli s curi. 7, Grozdi negnjiliju. 8, Cukora vu sebi do 17—18% ima. 9, Teško se zakoreni i jako teško se prime. 10, Za cëpiti je ne dober. 11, Jako dobru zemlju nuca. Kajti se teško prime, malo vina da i to je hudo, zato za povanje ga štacija nepreporuča nikomu. — Črleni Delaware. vu tim se različeju od bëloga, da ako ga na dugoma obrežemo, onda više vina da kak bëli. Grozdi su črleni kak granat i gledeč forme jako su spodobni k taljanskomu rizlingu. Belinu ima malo tënšu, ali malo soka, slinavo meso i oslavni posebni tek. Za s drugim vinom zmëšati je ne dobro. Vino je žuto. Kajti i črleni Delaware nema ona svojstva, koje potrebuju a naše okolnosti, zato štacija niti ovoga nepreporuča nikomu za povati. — Zbog toga opominja štacija hiti gorične gazde, da ako nñežu peneze za gti, onda ovo trsje naj nekupuju za svoje gorice.

— *Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim tertalu, predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

KAJ JE NOVOGA ?

— **Smrt.** Prekopa Karoly štrigovski podnotarjuš je marciuša 22-ga večer vumrl. Naj Počiva vu miru!

— **Samoubojstvo.** Kosz Lázlo iz Preloka, se je prošloga meseca 4-ga večer, vu Murakirályu, blizu banhofa pod cug hitil. Kolači od cuga su mu glavu i noge odrezali.

— **Cug ju je zgazil.** Vu Szentjakab občini je Szeidl Ferenc vahtar. Službu je svigdar vredo vrsil, zato su ga ljudi i poštuvali. Kak je to navada, ako je vahtar ne doma, žena vrsi njegovu službu. Ona da znamenje cugu za dale odhajanje, ona zapira i odpira rampe. Tak je to i ove dneve bilo, pri Szeidl vahtaru. Muž nije bil doma, na mestu njega je žena delala službu. Kak je 40.4. br. cugu dala znamenje za dale iti, cug nju je tak nesrečno tresnul, da je žena med kotace opala, koji su nju zdruzgali i vumrla je.

— **Nesreča na banhofu.** Na zalašzentivanskim banhofu, je ove dneve, jeden vagon iz šinjah doli skočil. Dok su težaki vagona na šinje zdigali, Csomai Sándor je tak nesrečno nadigel vitlo, da mu je na jedno nogu opalo, i zdruzgalo. Csomai Sándora su vu varaš odpeljali, gde ga Dr. Rosenthal Jenő banhofski lečnik vrači. Dugu vreme je treba dok ozdravi.

— **Soldati na žetvi.** Njegovo veličanstvo, je odredilo, da se soldati tak imaju rezdeliti na muštru, da budu se k žetvi na tri tjedne mogli dimo pustiti, da domaćim pomoreju vu ovim silnim poslu.

— **Faleše je meso.** Ne vu Zalaegerszegu nego v Kaniži se je pripetilo, da je čena mesa doli vpala. Čena 1 kg. govodine 56 kr. teletine 70 kr.

— **Svadljivi muž.** Pap Bógor Ferenc gazda iz Sümege, je jako rad pil. On nebi nijednu priliku, niti na nikakvi način zamudil, da se nebi išel zabavljat, ako je bilo moguće. I ako je malo od vina kuražen dimo došel, prvomu je to bilo, da se s ženom svadi. Tak se je i ove dneve pripetilo. Vu jedni kompaniji je zaostal, do jutra. Vu jutro da je dimo došel prvo mu je to bilo, da se je pričel s ženom svaditi. Reč za rečjom, sigurno je niti žena ne svojega juša spustila, zato se muž razsrđi, sgrabi revol-

okriepje, jer im ima nekaj povedati. On sam si natoči veliku čašu, podupre se rukami o stol i veli:

»Vriedni moji prijatelji i gosti! Moja mati vas je simo na zaruke pozvala i ste mi svi dobrodošli, hvala vam! Moja mati pak je bez mojeg znanja udovicu staroga Hraštića pitala, jeli bi mene ili bolje rekuć mojega imetka hotela, pak mi se čini, da je ona rekla, da bi. Ja tomu nisam protusjovil, ja sam uvijek bil strašijivi hekmek i mati je sa mnom delala, kaj je hotela. Kad pak sam tu udovicu videl, bil je u meni zaključak gotov, da ova nece nikada moja žena biti. Prvi krat sam se po volji moje matere ženil, drugi krat pak se hoću po svojoj volji ženiti i nitko mi neka neprigovara!«

Sad se Peter rubcem po znojnom četu obriše, a mati ga kakti zaniemela osupnjeno gleda. Sad ima pokazati, da je sam svoj muž! I on nastavi: »Anda, ja sam včera Hraštički pisal, da neka počeka dok budem ju ja sam na moje zaruke šnjom pozval,

pak sam joj na znanje dal, da ako hoće danas na moje zaruke dojt i mojoj zaručnici čestitati, da će mi to čast i drago biti, ako pak to nece, onda neka slobodno doma ostane.«

Krič matere ga ovde u govoru pretrgne, ali budućeg hipa već korači dozažarene i drhtajuće Monike, primeju za ruku i dopelja k stolu, a onda se opet obrne k svojim gostom i nastavi svoj govor:

»Sad sem vam povedal, koga neću ženiti, a sad vam hoću povedati, koga hoću ženiti, i da niste badava došli na moje zaruke. Ovo je moja draga zaručnica, Monika, koju sam još kak dečko rado imal i skojom sam onda načinil kak kukavan strašijvec pred svojom materom, jer ona o siromaškoj dievojki niti čuti nije hotela. Za četiri tjedna je naše viencanje, k kojemu ste ovime svi pozvani, ako pak vam je mozbit siromaška švelja preprosta ili premalo, onda morete doma ostati, ali znajte da onda već niste Lipičevi prijatelj!«

Poslie ove odrešite izjave kušnul je

Peter pred svimi gosti svoju zaručnicu tak glasno, da se je van na ulicu čulo, i u štali su konji i krave svoje glave digli, kak da su znali, da su novu gazdaricu dobili.

S bogatim i poštenim Lipičom si nitko nije hotel pokvariti, pak makar i Moniku nisu sebi jednakom držali, to su se ipak svi šnjom zrukuvali i joj čestitali te se je pod večerom mnoga čaša u njezino zdravlje izpraznila. Samo stara Lipička je iz vrta zginula, kad je videla, da je njezina moć posve satrta.

Za četiri tjedna bilo je viencanje i svi od zarukah su došli i k viencanju, a poslie viencanja je mlada gazdarica Monika u kući tako upravljala, sa starom Lipičkom i diecom tako ljubezno postupala, da je konačno stara njezino plemenito srce i čud spoznala, te je onu uru blagoslivljala, kada ju je za snahu dobila.

Hraštića pak sa starom Lipičkom više nikakovo prijateljstvo nije hotela podržavati, a da na gosti nije došla mladenki čestitat, razumieva se samo po sebi.

Em. Kollay.

vera i strela na ženu. Na sreću nije trofil. Ovaj pijanec je ve, sudu prekdani,

— **Zagiftala se je.** Horvath Mara dekla iz Zalaegerszega, da ju je mati za nekaj zaspotala, kaj ju je tak rezalostilo, pa je vu gazdovi pivnici čemera spila. Nutrašnja rana, je na sreću, ne pogibeljna.

— **Šuma je zgorela.** Vu Kisvászárhelyu, je Zsemlye József kanaski dečko svinje pasel vu šumi. Tu si je cigarellina zapušil, a šibicu je krej hitil. Od šibice se je suho kitje vužgalo, a od njega i mlada šuma. Iz sela su ljudi taki dobežali i ognja pogasili. Za dve mekote mlade šume je zgorelo.

Zalujvár, Rudolf Balázs 10 f. Lecsec Imre 20 f. Szeredi Lipót 10 f. Mihálic Rókus 40 f. Horváth Márton 20 f. Bajkovec Lukács 10 f. Mihálic Flórián 10 f. Horváth András 20 f. Bukovec János 20 f. Koppák Antal 40 f. Korent Balázs 20 f. Mrazovics László 20 f. Vidovics György 20 f. Leszjak István 40 f. Csérp János 60 f. Pintárics Ferenc 20 f. Zselezsnák András 80 f. Soltics Andrásné 20 f. Novák József 60 f. Novák Imre 40 f. Cseh István 20 f. Jagec Bálint 4 K. Jagec Vince 1 K. Magdalenics János 20 f. Hizsman Mátyás 1 K. Mihálic Vidané 1 K. Novák Balázs 10 f. Bán András 20 f. Novák József 20 f. Pomor Pál 20 f. Mrazovics István 20 f. Ifj. Mihálic István 20 f. Lorbert Alajos 20 f. Babics Mihály 20 f. Károly Mátyás 10 f. Sztternát Pál 10 f. Novák Péter 1 K. Novák József 2 K. Koztárics József 1 K. Novák Márton 40 f. Novák János 60 f. Novák Antal 20 f. Fodor Lőrinc 40 f. Gombár Pál 40 f. Capári Lőrinc 40 f. Zelek Márton 40 f. Leszjak György 2 K. Verbanec Antal 20 f. Zerna Vince 10 f. Kotják Mátyás 20 f. Zerna Mihályné 20 f. Zserjáv Imre 20 f. Malasics Péter 40 f. Juricsán Ferenc 60 f. Minarics Rok 20 f. Zserjav Balázs 60 f. Spolarics Imre 40 f. Spolarics József 20 f. Cár Ferenc 20 f. Zorcsec Vince 20 f. Fodor Márton 30 f. Novák András 30 f. Leszjak Tamás 40 f. Perprovinc István 50 f. Soltics Bálint 20 f. Magdalenics András 40 f. Jagec Tamás 20 f. Kozár József 40 f. Okresa Mihály 1 K. Mihálic Márton 1 K. Mihálic István 1 K. Szabol Mihály 60 f. Ribics Pál 60 f. Ribics Imre 40 f. Juricsán Bálint 20 f. Récei József 20 f. Bukovec Ferenc 1 K. Kostarics Lukacs 30 f. Melcer Engelbert 10 f. Pomor Elek 40 f. Fodor Flórián 1 K. Vrabec György 10 f. Pavlekovic Jakab 1 K. Bán Mihályné 80 f. Bán Franciska 20 f. Mihálic Imre 10 f. Perprovinc Elek 20 f. Meszarics Mátyás 10 f. Magdalenics Imre 40 f. Soltics János 40 f. Medved Ferenc 20 f. Ribics József 20 f. Öreg Herman Mihály 20 f. Ifj. Herman Mihály 20 f. Zorcsec Lőrinc 30 f. Zsganec Mihály 20 f. Ifj. Zorcsec János 20 f. Novák János 20 f. Klinec Ferenc 20 f. Fabics Márton 10 f. Zorcsec Mária 20 f. Öreg Zorcsec János 20 f. Mihálic Elek 10 f. Bernát József 50 f. Bajer Gyula 1 K. Poszmodi István 20 f. Zorcsec György 1 K. Szabol János 20 f. Zadravec Imre 40 f. Leszjak Mátyás 20 f. Leszjak József 20 f. Leszjak Imre 40 f. Persztec Ignác 40 f. Jug Mihály 40 f. Varga Pál 1 K. Zsganec Borbála 1 K. Magdalenics Józsefné 120 K. Varga Ferenc 1 K. Zsganec Ferenc 20 f. Meszarics Mihály 1 K. Fodor Péter 20 f. Jagec György 1 K. Jagec István 20 f. Zorcsec Miklós 40 f. Varga Elek 1 K. Gombár Ferenc 1 K. Gombár Imre 20 f. Ifj. Novák Ferenc 20 f. Medved Mihályné 20 f. Koztárics Ferenc 10 f. Novák János 1 K. Fodor Vince 20 f. Mihálic Franciska 20 f. Medved István 40 f. Mosmondor Ferenc 60 f. Sárics József 20 f. Medved István 10 f. Varga András 40 f. Tkalcsec Ferenc 40 f. Fodor Fülöp-né 10 f. Zadravec Pál 40 f. Novák Ferenc 1 K. Bellovics József 1 K. Sve skupa 64 K. i 50 fill.

— **Proroki.** Bergovec Andraš iz Muracsanya je 700 korun bil dužen preločkoj sparkassi. Da mu je doli zišel vekslin, iskal je proroke, koji bi se mu podpisali, ali zabadav. Najbolši prijatelji njegvi ně su se mu šteli podpisati. Nazadnje si je premislil, da bu najbolje ako on sam napiše ime prorokom na vekslin. Kak je mislil, tak je i učinil. Več na prvim vekslinu, da je 700 korun stalo na dugu, je hamišna imena napisal, zato je probal i drugoč tak napraviti, misleč, da ako je priput bilo dobro,

zakaj nej bilo i ve. Na 674 korun je trebal proroke, i zbog toga je sam napisal ime trejih gazdov na vekslin i to: Savora Andraša, Gosarič Ferenca i Marković Mihalja. Ne zdavnja mu je zišel doli termin, da bi moral vekslina prolongerati. Ali zamudil je ovu stvar vrediti, zbog česa je sparkassa tužbu podigla proti njemu i proti prorokom. Stopram ve se zazvedilo, da su na vekslinu hamišna imena bila zapisana, z bog česa je cela stvar došla pred kanizki veliki sud. Bergovca je törvényssék na šest mesecov resta odsudil. Kraljeski fiskuš je proti sudu appellaciju dal nutri, samo zato, kajti je Bergovec dvaput napravil ovu pogrešku.

— **Velika nesreća.** Marcuiša 31-ga se velika nesreća pripetila na željeznici i to na Očura postojališću. On den ob 12 vuri je išel cug proti Golubovcu. Željeznica pelja na onom mestu med samimi pečinami. To mesto je med Goluhovec i Lepoglavom. Cug je pomalen vlekel svojega terha na breg, koj je 24 gradušov visok. Predi kak bi bil došel na breg, spazi mašinfirer, da proti njemu ide z brega strašnom brzinom jen vagerlin, i na njem sediju četiri težaki. Mašinfirer je odmah zastavil cuga, ali vagerlin se već ne dal zastaviti, nego leti proti cugu kak strela. Težaki, kak su spazili, kakša grozna pogibelj nje čaka, odmah su poskakali doli. Ali samo tri, četrti je već ne mogel vužiti, on je odletel s vagerlinom skup pod kotače. Naravski, da od ove velike hidroče se vagerlin ves rezdrobil, a težaka su svega zdručenoga potegli vun z pod kotačov. Odmah je vumrl. Aprila 1. i 2-ga su došle vun komisije, da pregledneju celu stvar, čija falinga je zrokuvala ovu nesreću.

— **I ov zna dobro cilatil** Ove dneve su se tri puškari z N. varaša na vadasiju spravili. Se dob hodiju vadasit na sloke. I naši puškaši su volju dobili na ovu pečenku. Idu anda pomalen do mesta, de se zadržavaju te štice. Po putu se diči jen bolje kak drugi, da bi istoga gomba strelil v zraku a ně sloku. Da dođu na liče mestu zeme jen i drugi pušku z ramena i čak, da doleti ta nesrećna sloka. Još si zdehne vu sebi: oh siromaška sloka, aji mi je milo te strliti! Ali zabadav se braniš, zabadav se vijaš sim i tam, leti na levo, leti na desni, a pred moje cevi vužiti nemreš. Da si je najbolje brusil zube na slokinu pečenku, samo zashumi nekaj vu zraku. Hoš, ty je sloka! Našemu puškašu se zasvetiju, bistré oči, zdigne pušku gori bum, bum! I eto ti veliko čudo! V drugim hipu zavvili vragometno — lovni pes, a sloka pak znikne vu višinjavi. A siromaški pes se reztegel na zemlji. Naš puškaš si od onda neprestano tere glavu, kak to more biti, da čovek gori cila pak doli strli? Jedino pes bi mu mogel na odgovor dati, koj je niesto sloke opal doli, ali on se već nestane. Ovomu puškašu bi slobodno čovek jednoga elefanta hitil gori v zrak, mesto njega bi brščas steroga miša trefil v ljuknji.

Svakovrstne novosti.

Najvećše drévo na svétu.

Vu Kaliforniji blizo Frešno mesta su našli ne zdavnja vu orsačkoj šumi jedno grozovito veliko drévo, za koje moremo reći, da je najvećše na celom svétu. Steblo je ně menje, kak 154 i pol šuhov debelo.

Od svi strana čeloga svéta.

Najvećša knjižarnica je v Parizu. Vu

toj knjižarnici je 1 milion i 400 jezer svezkup knjig, 175 jezer rukopisov, 300 jezer zemeljskih abrosov, 150 jezer komadov starih penek i medalie.

Kak jedna statistika kaže, još ve zivi na celim svétu 10 jezer elefantov i to divjih.

1901-ga leta prve tri mesece je 856 zidovov došlo v Severnu Ameriku. I to z Ruskoga 647, z Galicije 91, z Romanie 90 z Magjarskoga 19, z Englezke 5 i z Nemskoga 4.

V Severnoj Americi je 4800 milljone-rov. Samo v New-York državi njih je 1045, v Massachusettsu 475, v Illionisu 380.

Nekaj za kratek čas.

Neufa s farbom vun.

Kočoš: Prosim lepo — gospodin Nagyságos — moram pokorno meldovati, da nam je ove noći — »Nimród« — naš najbolši: parip vušel iz stale!

Gospon zemeljski:

Za petran božih. Kak se to moglo pripetiti.

Kočoš: Prosim lepo tak, da su se gospon direktor imanja skupa s Katom na njega seli.

Vučitelj: Reći mi, dragi sinek jednu stvar, črez koju se prek vidi.

Dijak: Oblok!

Vučitelj: Dobro jel No reći mi išće jednu stvar.

Dijak: Prosim, klučentlea.

Pesma.

Premišljaval samsi,
V svojem tužnim srdcu,
Kak budem ja zivel
Vu velikim svétu.

Da ja nemam dragu
S kom bi se raduval
Njena bela lica
Nebum već kušuval.

Ne mi je već na vim
Svetu za živetl,
Da ja nemam vsvojem
Srcu kaj ljubiti.

Očca mi je hladna
Vodica vmorila
Majku mi je črna
Zemlica pokrila.

I ti draga mené
V mladosti ostavljáš,
Mladoga ti mene
Vhladena grobek spravljáš.

Da ti se moj grobek
Vleti razeleni
Dojdi barem jenput
Grličica kmeni.

Na moj grobek si ti,
Žalostno poklekni
Suzmimi, očima,
Ovak milo reči:

Tu počivaj vmiru,
Kiné lépe mladosti
Koj je lani vumrl,
Od vlcke žalosti.

Ta črna zemljica,
Njemu lehka budi,
Milost božja naj ga
Na nim svétu sudi.

A. F. D.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill
Buza	Pšenica	19.00 —
Rozs	Hrż	14.00 —
Arpa	Ječmen	13.50 —
Zab	Zob	14.00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	13.50 —
Fehér bab új	Grah beli	14.00 —
Sárga bab	zuti	13.00 —
Vegyés bab	z. zínésán	13.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	23.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Košćice	22.00 —
Bükköny	Grahorka	1.400 —

85. 1908. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolcai kir. járásbírórság 1907. évi Sp. 733/7. számú végzése következtében Dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd által képviselt Steiner Lipót és Fia javára Ziegler Lajos ellen 319 kor. 78 f. s s jár. erejéig 1907. évi július hó 1. én foganatosított kielégítés végrehajtás utján és felülfoglalt és 1322 kor. 60 fillére becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik, hordók, tűzifa stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 1907-ik évi V. 476/3 sz. végzése folytán 274 kor. 04. fill. hátralékos tőkekövetelés, ennek 1908. évi márc. hó 21 napjától járó 5% kamatai erejéig Domasinecen alperes lakásán leendő megtartására

1908. évi április hó 11. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlak, 1908. évi márc. hó 21.

Egy-két polg. iskolát végzett fiú

tanulónak

felvétetik

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvnyomd. Csáktornyán.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyított hásszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közneműnél, csúszl és meghűlések, bedorásólképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamistványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgy szólván minden gyógyszerárban kapható. — Pórkár: Türek József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Keil-Lakk

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.

Keil-téle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-téle fehér „Clasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-téle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-téle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók :

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyán, — Horvát A. Varazdin.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60, 1. — és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1.20, 2.60 és 5. K. kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható: Stráhia Testv. és ifj. Premecz Miklós cégnél.

Szenzátiós zenemű ujdonságok:

Lehár Ferenc: Három feleség, operette, 2 füzet	6 kor. — fill.
Fall Leó: A dollárkirálynő, operette, 2 füzet	6 „ — „
A léha nótája	1 „ 80 „
Dal a moziról	2 „ — „
Pityú úr	1 „ 80 „
Modern zeneköltők albuma	5 „ — „
Fleuraison, boston Walzer	2 „ — „

Kaphatók: Strausz Sándor zeneműkereskedésében, Csáktornyán.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú Földmivélésügyi miniszterium
60600/1896. számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályu sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, tenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csomege fajú

gyökeres fásoltványok

kerülnek ezen évben nálunk eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,

632 8—16 TAPOLCZA, (a Balaton mellett.)

Alkalmi vétel!

Egy pár box lüzös cipő, tértlak részére, bármely nagyságban

csak 9 korona.

Kapható: Zrínyi Viktor divatárúházában.

Motorvevők figyelmébe!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja ugyancsak, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor

üzemben megtekinthetők.

Teljes jóállás kifogástalan üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

13-14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen!

Olcsó árak részletfizetésre!

200 db elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról. 644 10-26

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30-50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet.

Malászati, vadászati, torna, vivó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkek üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők.

607 14-52

Csak 18 koronáért szétküld utánvétellel az ORSZÁGOS POSZTÓKIVITELI ÁRUHÁZ Budapest, VII., Verseny-utca 2 szám egy férfiföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövetet vagy kamgarnt.

717 1-6

SIEG. FISCHL & Co. Klagenfurt

rozsszesz, sajtoló-élesztő- és malátagyár.

Ajánlja:

pékeknek nagyon fontos

MALTOSIN-ját (sütőmaláta.)

713 2-10

A süteményt sokáig friss és izletes állapotban tartja, azt könnyűvé, tetszetősebbé teszi és szép színt, tartóságot ad. Megtakarít sok tejet, cukrot.

Képviselet és raktár Csáktornya és vidékére:

Stráhia Testvérek Csáktornya.

Ugyanoda naponta friss élesztőt szállítunk.

977-983 / 1908.

Árverési hirdetmény.

Az illetékes községi képviselő testületek jogérvényes véghatározatai alapján közhírré teszem, hogy a

vadászati jog:

1. Drávaszentiván községben 1908. évi április hó 27. napján délután 2 óraker;
2. Felsővidafalva községben 1908. évi április hó 27. napján délután 3 óraker.
3. Felsőpusztafa községben 1908. évi április hó 27. napján délután 4 óraker.
4. Zalaujvár községben 1908. évi április hó 28. napján délelőtt 9 óraker.
5. Szentilona községben 1908. évi április hó 28. napján délután 2 óraker;
6. Nyírvölgy községben 1908. évi április hó 28. napján délután 3 óraker;
7. Jánosfalva községben 1908. évi április hó 28. napján délután 4 óraker. mindenütt a községbíró házában tartandó nyilvános árverésen 1908. évi augusztus hó 1 napjától 1914 évi július hó 31 napjáig terjedő 6 (hat) évre legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Részletesebb feltételek a Csáktornya-vidéki körjegyzőségnek megtekinthetők.

Csáktornya, 1908. április hó 1-én.

714 1-1

PLICHTA BÉLA, körjegyző.